

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2007/1162
Karar No : 2012/1225

HI
06/467

Temyiz İsteminde Bulunan (Davalı) : Milli Eğitim Bakanlığı - ANKARA
Karşı Taraf (Davacı) : Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Bilkent/ANKARA
Yekilli : Av. Gülenur Salihpaşaoğlu- Aynı Yerde
İstemİN Özeti : Danıştay Sekizinci Dairesinin 04/04/2007 günlü; E:2006/254, K:2007/1914 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması davalı idare tarafından istenilmektedir.
Savunmanın Özeti : Danıştay Sekizinci Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçelerinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz istemlerinin reddi gerektiği savunulmaktadır.
Danıştay Tetkik Hâkimi : Sevil Mehel Telli
Düşüncesi : Temyiz istemlerinin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdarî Dava Daireleri Kurulunca dosyanın tekemmül ettiği anlaşıldığından, davalı idarenin yürütmenin durdurulması istemi görüşülmeyerek dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; 24/12/2005 günlü, 26033 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki Açıköğretim Lisesi Yönetmeliğinin 5/a, 15/b-c, 18/c, 20/b-e, 23 (son cümle), 24, 27/2, 28/b, 28 son paragraf, 38/2 ve Geçici 4. maddelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Sekizinci Dairesinin 04/04/2007 günlü, E:2006/254, K:2007/1914 sayılı kararıyla; 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda yüksek öğretime, milli eğitim sistemi içerisinde yer verildiği ve yüksek öğretim öncesi öğretim kademelerinin kuruluş ve yapılanmasındaki değişimlerin yüksek öğretim açısından da hukuki etki ve sonuç yaratacağı dikkate alındığında, davalı idarenin, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığının dava açma ehliyeti bulunmadığı yolundaki itirazının yerinde görülmediği; davacının 5/a maddesinin iptaline yönelik isteminin "ilköğretimi tamamlayan ancak ortaöğretime devam etmeyenler" ibaresinin hariç tutularak incelendiği; 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda yer alan hükümler değerlendirildiğinde, milli eğitim sistemimizin, örgün eğitimde, yönlendirme esasına dayalı kademeli geçişi öngören bir modelle örgütlenmiş olduğu; eğitim ve öğretim hakkının herkese eşit fırsat ve imkanlar dahilinde sunulabilmesi için ilgi, yetenek ve eğilimleri farklı olan bireylerin uygun eğitim kurumlarına yönlendirilmesinin amaçlandığı; bir eğitim kurumundan yararlanabilme hakkının, bir önceki öğretim basamağını tamamlama koşuluna bağlı kılındığı; eğitim sistemi için öngörülen kademeli süreç ile bu süreçte dahil olan bireyin eğitim kurumlarından hangi sırayla yararlanacağını belirlediği; bir öğretim kademesinin tamamlanması halinde bir üst öğretime geçişe olanak sağlandığı; aynı hukuksal statüde olanlar arasında eşitlik sağlanması prensibinden hareketle, eğitim sürecine daha önce katılmış ve getirilerinden yararlanmış bireylerin, bu süreçte yeni başlayan ve ilk kez yararlanacaklarla statüleri aynı olmamasına karşın, eşit koşullara sahip kılınması hak kaybı ve ihlale sebep olabileceği; bunun önlenmesine yönelik bir sistem kurulduğu; eğitim sistemine yasal kurullarla kazandırılmış olan bu işleyişin yanı sıra bir takım düzenlemeler de yapıldığı; yapılan bu düzenlemelere açılan davalar sonucunda, genel veya meslek/teknik liselerinden oluşan ve öğretim sürecinin ikinci kademesini oluşturan orta öğretim kurumlarına başlama ve devam etme hususunda yargı kararları ile de istikrar kazanmış bir sistem yerleştiği; yargı kararları ile belirlenen bu

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2007/1162
Karar No : 2012/1225

sisteme göre, hazırlık sınıfında başarılı olmuş veya olmamış ya da lise birinci sınıfta kalmış öğrencilerin, orta öğretime yeni başlayacak bir öğrenciyle aynı konumda olup, başka engeller yoksa genel liselerin birinci sınıfına kayıt yaptırabilecekleri; böylece lise birinci sınıfta veya daha sonraki sınıflarda öğrenimine devam edenler ile birinci sınıfı geçenlerin yönelimi ve eğitiminin yerleşmiş olduğunun kabul edildiği; açık öğretim lisesinin eğitim sistemimiz içerisinde ilk defa yer alması ile bu lisenin, kuruluş amacı, işlevi ve işleyişi ile ilgili kurulların 22.2.1993 gün ve 21504 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikte belirtildiği şekli ile yaygın eğitim niteliği ağır basan bir eğitim kurumu olup, bu Yönetmeliğe dayanılarak 12/07/1995 günlü, 1082 sayılı Bakanlık oluru ile Mesleki Açık Öğretim programlarının uygulamaya konulmuş olmasına ve dava konusu edilen Yönetmeliğin "Örgün öğretim kurumlarına nakil ve geçiş" başlıklı 24. maddesi ile de bir örgün öğretim kurumu olmadığına işaret edilmesine karşın, Yönetmeliğin dayanağının belirtildiği 3. maddesi ile mesleki açık öğretim lisesinin, örgün orta öğretim kurumlarının yer aldığı basamağa dahil edilmeye çalışıldığı; Yönetmeliğin 6/A maddesi ile de mesleki açık öğretim lisesine bu türden bir nitelik kazandırıldığı; böylece Yönetmeliğin iptali istenilen maddelerinde yer alan düzenlemelerle yaygın eğitimin, örgün eğitimden yararlanamamış olanları eğitim sürecinin tamamen dışında bırakmamaya yönelik amacı ve niteliğinin dışına çıkıldığı; yönetmeliğin Milli Eğitim Temel Yasasının 26. ve 27. maddelerine dayanılarak hazırlandığı ve bu maddelerde de örgün eğitimin orta öğretim kurumlarına ilişkin düzenlemelere yer verildiği, orta öğretimden yararlanma hakkının da belirtildiği; eğitim sistemimizin, eğitim ve öğretimde fırsat ve imkan eşitliğinin ruhuna ve amacına uygun, yönlendirme ve kademeli geçiş modeline dayalı olarak örgütlendiği; eğitim sistemine dahil olup, yönlendirme suretiyle kademelerden geçerek bu haklardan yararlanmış bireylerin, yeniden yararlandırılmasının, öncelikli olarak yararlanma hakkına sahip olan bireyler açısından eşitsizlik oluşturacağı; eğitim sisteminin örgütlenme biçimindeki bütünlüğünü de bozacağı; bu bakımdan orta öğretimden mezun olan ve yüksek öğretimden ayrılan veya mezun olanlara yönelik yapılan düzenlemenin, dayanağı Yasa hükümlerine aykırı olduğu gibi eğitim sisteminin amacına, ilkelerine hukuka ve hakkaniyete de uygun olmadığı; "Orta öğretimden ayrılanlar" ibaresi ve örgün öğretim kurumlarına nakil ve geçişe olanak sağlayan 24. maddesi açısından ise yargı kararları ile orta öğretim kurumları arasında nakil ve geçişlerde hangi koşullarda ayrılma halinde geçişin mümkün olduğunun belirtildiği, uygulamanın bu şekilde istikrar kazandığı ve milli eğitim sistemi bu doğrultuda yeniden yapılmış olmasına karşın, geniş ve genel bir ifade ile herhangi bir ayırıma işaret edilmeksizin, orta öğretimden ayrılan herkese nakil ve geçiş olanağı sağlar şekilde düzenleme yapılmasında da yargı kararlarına ve bu kararlar doğrultusunda istikrar kazanmış eğitim sistemi kavram ve kurallarına uyarlık bulunmadığı; öte yandan, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında yer alan öngörülerin de dava konusu Yönetmelikle hayata geçirilmesinin, Yönetmelikte yer alan düzenlemelerde bu haliyle belirlenen hukuka aykırılıklar nedeniyle mümkün bulunmadığı; Planda ve Milli Eğitim Temel Kanununun 9. maddesinde yer verilen eğitimin hayat boyu devam edeceğine ilişkin ilkeye yönelik düzenlemenin, eğitim sisteminin öngördüğü diğer ilkelerle çelişmemesi, sistemin uyumunu ve bütünlüğünü bozmaması, eğitim-öğretim hakkından yararlanma koşullarını ihlal etmemesi gerektiği; dolayısıyla bir ilkenin hayata geçirilmesi için yapılan düzenlemenin, milli eğitimin temel ilkelerinin birbirleriyle çelişmesine hatta etkisiz kalmasına sebep olmaması gerektiği; bu durumda, dava konusu Yönetmelik maddelerinin, dayanağı Yasa hükümlerine, eğitim sisteminin yargı kararları ile benimsenen, işlerlik kazanan ve yerleşen eğitim-öğretim sürecine, kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu yönetmelik maddelerinin iptaline karar verilmiştir.

Davalı idare, anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

Üyeler Mustafa Gökçek, Hasan Güzeler, Orhan Boyraz ve Yalçın Ekmekçi'nin, yükseköğretim

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2007/1162
Karar No : 2012/1225

öncesi öğretim kademelerinin kuruluş ve yapılmasına ilişkin dava konusu düzenlemelerin, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının menfaatini etkilemediği, davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmesi gerektiğine ilişkin ayrışık oylarına karşılık, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının dava açma ehliyetinin bulunduğu oypokluğu ile karar verilerek işin esasına geçildi:

Anayasanın "Eğitim ve Öğrenim Hakkı ve Ödevi" başlıklı 42. maddesinde, kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağı, öğrenim hakkının kapsamının kanunla tespit edilip düzenleneceği kurala bağlanmıştır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 18. maddesinde; Türk millî eğitim sisteminin, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki ana bölümden kurulacağı; örgün eğitimin, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsadığı; yaygın eğitimin ise, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsadığı; 40. maddesinde, yaygın eğitimin özel amacının, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelere uygun olarak, örgün eğitime hiç girmemiş yahut, herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedен çıkmış vatandaşlara, örgün eğitimin yanında veya dışında gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak olduğu; 41. maddesinde, yaygın eğitimin, örgün eğitim ile birbirini tamamlayacak, gereğinde aynı vasıfları kazandırabilecek ve birbirinin her türü imkanlarından yararlanacak biçimde bir bütünlük içinde düzenleneceği, genel ve mesleki - teknik olmak üzere iki temel bölümden meydana geleceği ve bu bölümlerin birbirini destekleyici biçimde hazırlanacağı; 42. maddesinde ise, genel yaygın eğitim programlarının düzenleniş şeklinin yönetmelikle tespit edileceği hükmüne yer verilmiştir.

Dava konusu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihte yürürlükte olan Mülga 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2. maddesinde, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her kademedeki öğretim kurumlarının öğretmen ve öğrencilerine ait bütün eğitim ve öğretim hizmetlerini planlamak, programlamak, yürütmek, takip ve denetim altında bulundurmak Millî Eğitim Bakanlığının görevleri arasında sayılmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat uyarınca, öğrenim hakkının kanunla düzenleneceği açık olup, buna dayanılarak çıkarılan 1739 sayılı Yasada ilgililerin örgün eğitim yanında yaygın eğitimi de alabileceklerine yönelik düzenleme yapılmıştır.

Öte yandan, 1739 sayılı Yasa uyarınca, yaygın eğitim programlarının düzenleniş şeklinin belirlenmesi konusunda Millî Eğitim Bakanlığına yönetmelikle düzenleme yapma yetkisi verildiği gibi, 3797 sayılı Yasa uyarınca da millî eğitim politikasını belirlemek ve bu politika doğrultusunda düzenleme yapmak konusunda da Millî Eğitim Bakanlığının yetkisi bulunmaktadır.

Dava konusu edilen Yönetmelik maddeleri uyarınca, Millî Eğitim Bakanlığına ve diğer bakanlıklara bağlı orta öğretim düzeyindeki okullardan ayrılanlar veya mezun olanlar ile bir yüksek öğretim kurumundan ayrılanlar veya mezun olanların Mesleki Açıköğretim Lisesine kayıt yaptırmalarına ve Mesleki Açıköğretim Lisesinden örgün eğitime geçişe olanak tanınmıştır. Bu şekilde, örgün öğretim aşamalarından geçen kişilerin istemeleri halinde yaygın eğitimden de faydalanmaları; ayrıca yaygın eğitimde bulunan kişilerin örgün eğitime geçişi söz konusu olacaktır. Bu durumda, kimsenin eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılamayacağı ilkesi dikkate alınmak suretiyle, dava konusu yönetmelikle düzenlenen bu hususun Bakanlığın millî eğitim politikasını belirleme yetkisi çerçevesinde öngörülen bir düzenleme olarak değerlendirilmesi gerektiğinden, dava konusu Yönetmelik maddelerinde dayanağı yasa kurallarına ve bu yasa kuralları ile belirlenen temel ilkelere aykırılık bulunmamaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2007/1162
Karar No : 2012/1225

Açıklenen nedenlerle, davalının temyiz isteminin kabulüne, Danıştay Sekizinci Dairesinin 04/04/2007 günlü, E:2006/254, K:2007/1914 sayılı kararının BOZULMASINA, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 20/09/2012 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkanvekili	Üye	Üye	Üye	Üye
Sinan	Halide Ayfer	Nüket	Gürsel	Kadir
YÖRÜKOĞLU	ÖZDEMİR	YOKLAMACIOĞLU	MEKİK	ÖZKAYA
(X)	(X)	(X)	(X)	

Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
Şaban	Ali İhsan	Halil	Mustafa	Vahit
IŞIK	ŞAHİN	ÇIRAK	GÖKÇEK	BEKTAŞ
(X)				

Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
Hasan	Mehmet	Orhan	Abdülkadir	Yalçın
GÜZELER	ÇELİK	BOYRAZ	ATALIK	EKMEKÇİ

Üye
Prof. Dr. Ali Dursun
ULUSOY
(XX)

Üye
Fatih
ÇIHANGİR

KARŞI OY :

X- Temyiz edilen kararlar ilgili dosyanın incelenmesinden; Danıştay Sekizinci Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçelerde ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, temyiz istemlerinin reddi ile temyize konu kararın onanması gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz.

Başkanvekili
Sinan
YÖRÜKOĞLU

Üye
Halide Ayfer
ÖZDEMİR

Üye
Nüket
YOKLAMACIOĞLU

Üye
Gürsel
MEKİK

Üye
Şaban
IŞIK

T.C.
Danıştay
Danıştay 8. Daire Başkanlığı

Dosya No : 2006/254

TAAHHÜTLÜ

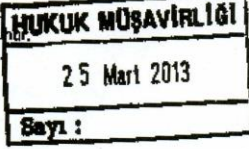
No:

Adı Soyadı : DAVALI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Merkez Merkez/ Ankara

adresinde bulunur.

Mühür ve İmza

BU ZARFTA Diğer - İddik Kararı - 20/03/2013 VARDIR.

Buradan katlayınız.

"STANDART ABONE TCKİMLİKNO" yazıp 4060'a gönderip abone olabilirsiniz. Abonelikler hakkında detaylı bilgi için <http://www.sms.uvan.gov.tr> sitesini ziyaret ediniz.